

Okruhy ke státní závěrečné zkoušce v rámci bakalářského studijního programu

Speciální pedagogika - intervence

(studijní program akreditovaný v rámci institucionální akreditace r. 2021)

Základní i doporučená literatura je uvedena ve Stagu u dílčích disciplín.

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA

1. Zásady a metody ve speciální pedagogice. Speciálně-pedagogické metody obecné a speciální. Zásady při výchově a vzdělávání jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami. Komprehenzivní péče o jedince s postižením. Paradigmata speciální pedagogiky. Kooperativní forma výuky jako cesta k sociální interakci a zapojení. Vyučovací metody a organizační formy rozvíjející vyšší kognitivní procesy. Autoregulované učení a metakognice.
2. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (charakteristika RVP ZV, klíčové kompetence vzdělávací oblasti, průřezová témata). ŠVP ZV z hlediska žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Princip komplexnosti v péči o jedince se SVP, aktuální školská legislativa, podpůrná opatření pro žáky se SVP, strategie ve vzdělávání minorit. Základní kompetence speciálního pedagoga.
3. Inkluzivní pedagogika a strategické cíle v oblasti vzdělávání, zaměstnávání a sociální politiky v České republice a Evropské unii. Proinkluzivní myšlenky v historii. Definice inkluze - vymezení mnoha pojetí inkluze v ČR i zahraničí. Možné bariéry inkluze. Příklady dobré praxe v ČR i zahraničí (USA, UK, Finsko...). Metody a formy výuky vhodné k tvorbě proinkluzivního prostředí. Nastavování výchovně-vzdělávacích cílů v diverzifikované skupině.
4. Legislativní rámec. Charta základních práv občanů EU, Úmluva o právech dítěte, Evropská úmluva o lidských právech, Bílá kniha, Charta pro 3. tisíciletí, Standardní pravidla pro vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, Národní plán podpory a integrace občanů se zdravotním postižením aj.
5. Problematika jedinců mimořádně nadaných. Vymezení problematiky nadání a talentu. Specifika vzdělávání a výchovného vedení nadaného jedince, organizační formy vzdělávání. Aktuální stav školské integrace jedinců mimořádně nadaných. Podmínky pro vzdělávání dětí a žáků mimořádně nadaných v mateřské škole a základní škole dle rámcových vzdělávacích programů, individuální vzdělávací plán a jeho tvorba.
6. Speciálně pedagogická podpora osob se sluchovým postižením. Etiologie, klasifikace sluchových vad, sluchová protetika. Komunikační systémy, speciálně pedagogické předměty. Sluchové zkoušky, audiometrie. Zásady komunikace s lidmi se sluchovým postižením - specifika u prelingválně a postlingválně neslyšících a nedoslýchavých. Psaná podoba jazyka v komunikaci těžce sluchově postižených. Jednoduché vizuálně motorické komunikační systémy sluchově postižených v návaznosti na kombinovaná postižení (prstová abeceda, pomocné artikulační znaky a další).
7. Speciálně pedagogická podpora osob se zrakovým postižením. Přehled zrakových vad, jejich symptomy, možnosti léčby. Speciální pomůcky pro nevidomé, pro slabozraké a osoby se zbytky zraku, pomůcky pro osoby s poruchami binokulárního vidění. Specifika výchovy a vzdělávání jedinců se zrakovým postižením, speciálně pedagogické předměty. Zásady komunikace s osobami se zrakovým postižením.

8. Speciálně pedagogická podpora osob s tělesným postižením. Vrozená a získaná tělesná postižení, jejich přehled - charakteristika, etiologie, prevence. Mozková obrna (charakteristika, etiologie, příznaky, výskyt, formy), MO jako součást vícenásobného postižení, speciálně pedagogická diagnostika dítěte s MO, úkoly poradenského zařízení a školy, posuzování školní zralosti, speciálně pedagogické předměty.
9. Speciálně pedagogická podpora osob chronicky nemocných. Definice chronicity, chronické nemoci (epilepsie, alergie, astmatická a ekzematická onemocnění aj.) a jejich vliv na edukaci. Přehled a projevy dalších chronických onemocnění s dopadem na aktivitu dítěte/žáka (srdeční vady, cystická fibróza, chronické selhání ledvin, diabetes, onkologická onemocnění, ekzematicí a vzácná onemocnění). Léčba a adaptace na nemoc (adaptační fáze rodiny a nemocného dítěte).
10. Speciálně pedagogická podpora osob s vícenásobným postižením. Kategorizace kombinovaných vad dle hloubky postižení a dle symptomatologie. Etiologie, výskyt, cíl péče. Specifika osob s hluchoslepotou. Plánování intervence (analýza výchozí situace, určení cíle intervence, přiřazení speciálně pedagogických opatření). Bazální stimulace (charakteristika, složky). Typy komunikace užívané u jedinců s vícenásobným postižením. Základy alternativní a augmentativní komunikace (členění, základní charakteristika jednotlivých systémů).
11. Vymezení narušené komunikační schopnosti, přehled jednotlivých vad řeči, symptomatické poruchy řeči, narušení vývoje řeči u dětí s primárním zdravotním postižením či onemocněním (mentální postižení, sluchové postižení, zrakové postižení, pervazivní vývojové poruchy, dětská mozková obrna aj.).
12. Základní charakteristika poruch chování, klasifikace poruch chování, etiologické faktory poruch chování, ústavní a ochranná výchova, střediska výchovné péče, legislativní opatření. Primární prevence rizikových jevů ve školním prostředí. Specifické poruchy chování. Vzájemný vztah mezi SPU a SPCH. Sekundární následky přístupu okolí v rozvoji identity jedince s ADHD.
13. Edukace dětí (žáků) s mentálním postižením, předprofesní a profesní příprava. Školy pro žáky s mentálním postižením (charakteristika jednotlivých typů škol). RVP pro obor vzdělání základní škola speciální (Díl I. Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením). RVP pro obor vzdělání základní škola speciální (Díl II. Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami).
14. Problematika jedinců s parciálními poruchami. SPU - vymezení základních pojmů, vývoj v oblasti specifických poruch učení v historickém kontextu. Druhy specifických poruch učení. Příčiny SPU a jejich výskyt v populaci. Deficity dílčích funkcí.
15. Dětský autismus, Atypický autismus, Rettův syndrom Dětská dezintegrační porucha Aspergerův syndrom - přehled diagnostických kritérií, klinický obraz, odlišnosti. Speciálně pedagogické přístupy. TEACCH program, strukturované učení.

ZÁKLADY INTERVENČNÍCH TECHNIK A MEDICÍNSKÁ PROPEDEUTIKA

1. a) Regresivní a metabolické změny. Poruchy metabolismu. Metabolický syndrom, obezita.
b) Poradenství jako součást systému komplexní rehabilitační péče. Východiska, úkoly, cíle, formy a oblasti poradenské činnosti. Principy a metody poradenské práce. Strategické cíle v oblasti sociální sféry v České republice a Evropské unii.
2. a) Poruchy krve a oběhového systému, ischemická choroba.
b) Osobnost poradenského pracovníka, kompetence v oblasti poradenské činnosti. Komunikace s klientem. Komunikační schéma, analýza komunikace. Způsoby komunikace, styly komunikace. Dvojná vazba.

3. a) Nádorová onemocnění.
b) Problematika sociálního zabezpečení - sociálních služeb, sociální péče a pomoci v hmotné nouzi. Sociální služby - pojem, aktuální legislativa příspěvek na péči, druhy, formy, zařízení, poskytovaná činnost. Sociální péče o těžce zdravotně postižené občany.
4. a) Specifika vzniku a možnosti prevence civilizačních chorob.
b) Sociálně-právní ochrana dětí (SPOD) - pojem, základní zásady, organizace a správa ve věcech SPOD, aktuální legislativní rámec a opatření SPOD, prevence, poradenství, výchovná opatření, opatření na výchovu dětí, svěření dítěte do péče jiných fyzických osob než rodičů. Dávky pěstounské péče.
5. a) Základy předlékařské první pomoci, neodkladná resuscitace, šokové stavy.
b) Státní sociální podpora - pojem, aktuální legislativa, osoba oprávněná, příjemce dávky, dávky. Životní a existenční minimum. Pomoc v hmotné nouzi - pojem, právní úprava, hmotná nouze, oprávněná osoba, dávky.
6. a) Demyelinizační onemocnění.
b) Diagnostika chování žáka a možnosti speciální pedagogiky u jedinců s problémy v chování. Speciálně pedagogická diagnostika hry a kresby, intervenční techniky.
7. a) Mozková obrna - příčiny vzniku, klasifikace, terapie.
b) Poradenství v oblasti vzdělávání - poradenství ve školách, školská poradenská zařízení, střediska výchovné péče, centra podpory inkluzivního vzdělávání. Poradenství v oblasti zaměstnávání - úřady práce, agentury práce, job kluby, občanská sdružení, nestátní organizace.
8. a) Demence a kognitivní poruchy, klasifikace dle MKN - 11.
b) Diagnostika vztahů ve školní třídě, intervenční techniky.
9. a) Záchvatová onemocnění epileptického a neepileptického původu.
b) Intervence u žáků ze znevýhodňujícího vlivu kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek (vzdělávání, diagnostika, podpůrná opatření).
10. a) Schizofrenie, schizoafektivní poruchy.
b) Podpora žáka z cizojazyčného prostředí v základní škole.
11. a) Specifické poruchy osobnosti.
b) Prevence SPU v předškolním věku, intervenční techniky. Školní zralost. Diferenciální diagnostika SPU v prostředí běžné třídy ZŠ a ŠPZ. Význam IVP a jeho tvorba.
12. a) Neurovývojová onemocnění.
b) Dyslexie, dysortografie - diagnostika, intervenční techniky.
13. a) Poruchy vědomí, urgentní stavy. Reakce na závažný stres a poruchy přizpůsobení.
b) Dysgrafie, dyskalkulie - diagnostika, intervenční techniky.
14. a) Onemocnění extrapyramidového systému a jiná neurodegenerativní onemocnění. Právní postavení duševně nemocných. Zásady přístupu k duševně nemocnému.
b) ADHD - diferenciální diagnostika ADHD, projevy ADHD v sociální interakci. Sekundární následky přístupu okolí v rozvoji identity jedince s ADHD. Psychický a sociální vývoj u dětí s časně neodhalenou poruchou. Následky nesprávného přístupu okolí k jedinci s ADHD.
15. a) Psychické poruchy vyvolané požíváním psychoaktivních látek.
b) Etiologie a příznaky specifických poruch chování (ADHD, HKS...). Jednotlivé příznaky a možnosti intervence ve školním prostředí (porucha pozornosti, impulzivita, hyperaktivita). Variabilita příznaků vzhledem k věku dítěte.

ETOPEDIE

1. Činnost a úloha dětského domova. Cíle, metodika, logistika, diagnostika, legislativa. Spolupráce s ostatními subjekty (OSPOD, rodina, škola, atd.).
2. Nařízená ústavní výchova, uložená ochranná výchova, školská zařízení náhradní výchovné péče a s nimi provázaná legislativa.
3. Činnost a úloha diagnostického ústavu pro děti. Činnost diagnostického ústavu pro mládež. Cíle, metodika, logistika, diagnostika, legislativa. Spolupráce s ostatními subjekty (OSPOD, rodina, škola, atd.).
4. Činnost a úloha dětského domova se školou. Činnost a úloha výchovného ústavu. Cíle, metodika, logistika, diagnostika, legislativa. Spolupráce s ostatními subjekty (OSPOD, rodina, škola, atd.), Specializace zařízení (léčebná oddělení, oddělení pro výkon uložené ochranné výchovy, oddělení pro uživatele psychotropních látek, atd.).
5. Speciálně pedagogická diagnostika, návazná vyšetření, prognóza, pedagogická dokumentace, pedagogická činnost systémová, pedagogická činnost na úrovni dominantního problému, práce s etopedickým posudkem.
6. Etopedie jako speciálně pedagogická disciplína, předmět a cíl oboru. Vztah etopedie k ostatním vědním disciplínám. Historické přístupy k péči o dítě porušující závažné sociální normy a jejich vývoj v zahraničí a v našich zemích.
7. Metody etopedické práce a jejich mezioborový rozměr (pedagogický, psychologický, psychoterapeutický, sociologický, etc.), metody zaměřené na jedince, metody zaměřené na skupinu.
8. Faktory zvyšující pravděpodobnost vzniku a rozvoje poruch chování. Vliv sociálního prostředí na vznik a rozvoj poruch chování (rodina, vrstevníci, sociální skupiny).
9. Vyučovací metody a formy v oblasti vzdělávání osob s mentální retardací, kurikulární dokumenty pro vzdělávání mentálně postižených v rámci primárního a sekundárního vzdělávání a jejich charakteristika, individuální vzdělávací plány.
10. Rodina a její funkčnost, proces odebrání dítěte na podkladě screeningu a diagnostiky v oblasti dětí ohrožených PCH. Úloha a možnosti sociálního odboru, soudu, školy a dalších institucí.
11. Postpéče po opuštění školských zařízení náhradní výchovné péče, státní i nestátní oblast, dítě bez PCH, dítě ukončující na podkladě zletilosti, dítě s přetrvávající PCH.
12. Prevence v oblasti závažné socializační odchylky, státní i nestátní instituce (včetně SVP) poskytující preventivní aktivity, průnik jejich působnosti, možnosti a limity.
13. Primární prevence sociálně patologických jevů ve školním prostředí ve vztahu k poruše chování. Systém prevence ve školách a školských zařízeních. Postavení, činnost, význam školního metodika prevence, školního speciálního pedagoga, školního psychologa. Tvorba a obsah Minimálního preventivního programu (MPP). Specifika Minimálního preventivního programu dle typu školského zařízení.
14. Závažná socializační odchylka a její diagnostické vymezení, specifická a nespecifická porucha chování, další klasifikace (MKN-10, DSM...).
15. Společenský význam sociálních norem, pravidla a jejich význam pro saturaci základních psychických potřeb. Socializace jedince, periodizace osobnostního vývoje v kontextu vztahu normě, vývoj hodnotového systému dítěte. Periodizace morálního vývoje (Kohlberg, Piaget).

PSYCHOPEDIE

1. Psychopedie jako speciálně pedagogická disciplína, její vymezení a předmět jejího zaměření. Osobnosti v oboru psychopedie. Mentální retardace a mentální postižení, klasifikace MKN-10, DSM, MKF (ICF). Diagnostika mentální retardace, etiologie a prevence.
2. Historický vývoj péče o jedince s mentální retardací, demencí a jinými psychickými poruchami, aktuální trendy v oblasti péče a edukace osob s mentální retardací, zahraniční zkušenosti v dané oblasti. Porovnání u nás a v zemích EU. Organizace působící v oblasti psychopedie.
3. Komprehenzivní rehabilitační péče o osoby s mentálním postižením, podrobná charakteristika jednotlivých složek KRP. Úloha jednotlivých ministerstev a legislativní podpora (MPSV, MŠMT, ...).
4. Charakteristika lehké mentální retardace v kontextu specifik osob v daném pásmu mentální retardace, možnosti výchovy, vzdělávání a komplexní podpory jedinců v pásmu lehké mentální retardace. Podpůrná opatření pro vzdělávání žáků s LMR.
5. Charakteristika středně těžké mentální retardace v kontextu specifik osob v daném pásmu mentální retardace, možnosti výchovy, vzdělávání a komplexní podpory jedinců v pásmu středně těžké mentální retardace. Podpůrná opatření pro vzdělávání žáků se STMR.
6. Charakteristika těžké a hluboké mentální retardace v kontextu specifik osob v daném pásmu mentální retardace, možnosti výchovy, vzdělávání a komplexní podpory jedinců v pásmu těžké a hluboké mentální retardace. Podpůrná opatření pro vzdělávání žáků s TMR.
7. Downův syndrom - formy, klinický obraz, etiologie. Psychosociální specifika jedinců s Downovým syndromem. Možnosti vzdělávání jedinců s Downovým syndromem. Podpůrná opatření pro žáky s Downovým syndromem ve vzdělávacím procesu.
8. Pervazivní vývojové poruchy - druhy, etiologie a projevy jednotlivých pervazivních vývojových poruch. Diagnostika. Specifika výchovy a vzdělávání jedinců s autismem. Strukturované učení, terapeutické modely a jejich aplikační rovina v rámci speciálně pedagogické péče.
9. Proces nápravné péče v oblasti poruchy chování. Pedagogický rozměr tohoto procesu (včetně aplikace a nastavování pedagogických cílů).
10. Význam pracovních činností v celkovém rozvoji dětí a žáků s mentální retardací, profesní orientace ve vztahu k osobám s mentálním postižením, tranzitní program a další postupy či programy v dané oblasti, zahraniční zkušenosti.
11. Raná péče a intervence ve vztahu k dětem s mentální retardací a jejich rodinám. Psychomotorický vývoj dětí s MR. Poradenská podpora v oblasti vzdělávání osob s mentální retardací. Speciálně pedagogická centra, jejich základní a specifické činnosti ve vztahu k osobám s mentální retardací, jejich rodinám a školám.
12. Souvislost mentálního postižení a narušené komunikační schopnosti. Alternativní komunikační systémy pro jedince s mentálním postižením (sociální čtení, Globální metoda, nonverbální komunikační prostředky - Bliss systém, Makaton). Specifika výchovy a vzdělávání jedinců s kombinovaným postižením.
13. Terapeuticko-formativní přístupy v práci s osobami s mentální retardací. Možnosti rozvojových, stimulačních a terapeutických postupů a metod v práci s jedinci s MR.
14. Kvalita života osob s mentální retardací, volnočasové a integrační aktivity pro osoby s mentální retardací v rámci současných trendů, sexualita osob s mentální retardací a možnosti podpory v oblasti sexuálního života osob s mentální retardací.

15. Práva osob s MR a jejich ukotvení v mezinárodním i českém právu. Organizace podporující osoby s MR v oblasti neziskového sektoru a jejich zaměření, dobrovolnická práce v oblasti podpory osob s MR.

LOGOPEDIE

1. Vymezení logopedie jako speciálně pedagogického oboru. Historický vývoj oboru a nejvýznamnější osobnosti. Definování pojmů užívaných v logopedii: Komunikace, komunikační schopnosti, řeč, jazyk, mluva, komunikační kompetence, verbální a neverbální komunikace.
2. Jazykové roviny v řečovém vývoji, mezníky řečového vývoje. Souvislosti řečového vývoje a diagnostika v jazykových rovinách u žáků se SVP zejména ve vztahu k mentálnímu postižení, sluchovému postižení, těžkému zrakovému postižení, PAS, DMO, ADHD.
3. Vymezení narušené komunikační schopnosti, přehled jednotlivých vad v souvislosti s narušením v jazykových rovinách a jejich dopad na vzdělávání. Podpůrná opatření pro žáky s narušenou komunikační schopností (dyslálie, vývojová dysfázie...).
4. Fonetika, předmět výzkumu fonetiky, základní prvky mluvené řeči. Systém českých hlásek, tvoření jednotlivých hlásek.
5. Anatomie a fyziologie mluvních orgánů - ústrojí respirační, fonační, artikulační.
6. Foniatrie - definice, komunikační proces, hlas-řeč-sluch. Poruchy vývoje řeči. Vývoj hlasu, poruchy hlasu, možnosti léčby hlasových poruch.
7. Vývoj lidské řeči, fylogenetický a ontogenetický vývoj řeči. Řízení fyziologického vývoje řeči. Patologie vývoje řeči, odchylky a jejich možná příčina. Orgány podílející se na tvorbě řeči.
8. Speciálně pedagogická péče o jedince s narušenou komunikační schopností. Organizace logopedické péče v ČR. Specifika výchovy a vzdělávání jedinců s narušenou komunikační schopností - vzhledem k jednotlivým diagnózám. Pomůcky a technické prostředky pro osoby s narušenou komunikační schopností.
9. Logopedická prevence. Základy logopedické prevence, její zásady, význam a možnosti. Preventivní programy. Význam rodiny a její spolupráce s institucemi. Komunikační kompetence v RVP PV a RVP ZV.
10. Ontogenetický vývoj řeči - stadia vývoje řeči dle Sováka a dle Lechty. Psychomotorický vývoj - význam sledování psychomotorického vývoje dítěte, vývojové mezníky. Základy fonetiky, fonologická realizace prvků řeči. Orgány podílející se na tvorbě řeči.
11. Narušená komunikační schopnost - její členění - primární postižení a sekundární postižení dle Lechty, dle Preisse, dle MKN-10 - expresivní a receptivní poruchy. Augmentativní a alternativní komunikace, přehled komunikačních systémů.
12. Dyslálie - terminologické vymezení, etiologie. Metodika vyšetřování dyslálie. Tradiční přístupy k dyslalii (motorika řečových orgánů, nácvik a rozvíjení fonetické diferenciaci, vyvozování nové hlásky, fixace hlásky, automatizace hlásky). Všeobecná a fonetická charakteristika vybrané hlásky.
13. Logopedická diagnostika narušené komunikační schopnosti. Fáze diagnostického procesu. Orientační logopedické vyšetření a intervenční logopedický plán. Stimulace a reedukace v NKS, metody logopedické reedukace, zásady logopedické reedukace, přístupy při stimulaci a reedukaci NKS, stimulační a reedukační metody. Metodika primárních preventivních opatření. Etické principy v práci logopeda.

14. Poradenský proces v NKS. Školská poradenská pracoviště, školní poradenská pracoviště a jejich podpora žákům se sluchovým postižením. Podpůrná opatření pro děti a žáky s NKS. Legislativní podpora pro poskytování logopedické péče ve školských poradenských zařízeních a školních poradenských pracovištích.
15. Poruchy hlasu - etiologie, symptomy, hlasová hygiena v dětství i u dospělých osob.

SURDOPEDIE

1. Sluchová protetika, metodika práce se sluchadly a kochleárním implantátem.
2. Sluch a sluchové ústrojí, anatomie a fyziologie ucha. Poruchy sluchu, příčiny v zevním, středním a vnitřním uchu. Prevence sluchových vad.
3. Dítě se sluchovým postižením v rodině, rehabilitace při auditivně orálním komunikačním přístupu. Podpůrná opatření pro děti a žáky se sluchovým postižením v současnosti.
4. Charakteristika jedince se sluchovým postižením. Specifika vývoje řeči u jedinců s různým typem sluchového postižení. Možnosti komunikace u sluchově postižených jedinců - vizuálně motorické komunikační systémy - český znakový jazyk, znakovaná čeština.
5. Diagnostika sluchového postižení. Subjektivní sluchová zkouška, objektivní sluchové zkoušky. Přístupy k jedincům se sluchovým postižením v kontextu rozsahu sluchového postižení. Význam včasné diagnostiky a reedukace.
6. Historický přístup k výchově a vzdělávání osob se sluchovým postižením, legislativní vývoj.
7. Klasifikace a etiologie sluchových vad. Klasifikace z hlediska doby vzniku, dědičné vady sluchu, klasifikace podle stupně sluchového postižení, klasifikace podle místa vzniku sluchového postižení.
8. Surdopedie jako speciálně - pedagogický obor. Vymezení základních pojmů. Osobnosti v oboru, přístup ke sluchově postiženým v historickém kontextu.
9. Současná legislativa vztahující se k výchově a vzdělávání osob se sluchovým postižením - nové trendy ve vzdělávání žáků neslyšících a nedoslýchavých ve školním věku a na střední škole. RVP ZV a podpůrná opatření a pomůcky, přístupy k žákům nedoslýchavým a neslyšícím. Poradenský systém ve středním proudu vzdělávání a podpůrná opatření u učebních a maturitních oborů.
10. Specifika výchovy a vzdělávání jedinců prelingválně neslyšících, nedoslýchavých, ohluchlých. Organizace zastupující a sdružující jedince se sluchovým postižením. Přehled školských vzdělávacích institucí. Kompenzační pomůcky.
11. Sluchová vada a souběžné postižení více vadami. Pojetí a klasifikace hluchoslepoty, etiologie, možnosti vzdělávání, organizace pro jedince s hluchoslepotou, charakteristika komunikačních forem osob s hluchoslepotou.
12. Komunita Neslyšících, organizace osob se sluchovým postižením. Komunikační systémy, znakový jazyk a znakovaná čeština. Rozdíly mezi těmito systémy. Odezírání. Podmínky vnitřní i vnější. Totální komunikace.
13. Poradenský systém a podpora dospělým neslyšícím na trhu práce a seniorům v rodinách. Legislativní podpora pro získávání pomůcek usnadňujících komunikaci a zapojení dospělých jedinců do společnosti a pracovního procesu. Organizace pro osoby se sluchovým postižením.

14. Základní pravidla při dorozumívání s osobami nedoslýchavými a neslyšícími.

15. Poradenský systém v surdopedii, raná intervence. Možnosti logopedické péče. Význam rodiny a její spolupráce se školskými institucemi. Rozdíly v přístupech k jedincům nedoslýchavým a neslyšícím.